

МИНИСТЕРСТВО НА ПРАВОСЪДИЕТО

ОТЧЕТ

НА МИНИСТЪРА НА ПРАВОСЪДИЕТО

Относно постъпилите заявления и изплатените обезщетения
по реда на глава III „а” от Закона за съдебната власт

За периода 01 април 2013 г. – 30 юни 2013 г.

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,

На основание чл. 60 м от ЗСВ предоставям на Вашето внимание отчет относно постъпилите от Инспектората към ВСС в Министерство на правосъдието заявления по реда на глава III „а” от Закона за съдебната власт, както и за сключените споразумения и заплатените по тях обезщетения за периода 01 април 2013 г. – 30 юни 2013 г.

На 10 май 2011 г. Европейският съд по правата на човека („Съдът”, „ЕСПЧ”) постанови две пилотни решения срещу Република България, с които беше даден срок на българската страна до 10 август 2012 г. да се изгради ефективно национално средство за защита по чл.13 от Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи („ЕКЗПЧОС”, „Конвенцията”) срещу допусканите от органите на българската съдебна власт системни нарушения на правото за разглеждане и решаване на делата в разумен срок, по смисъла на чл.6 §1 от ЕКЗПЧОС.

С последвалите изменения в Закона за съдебната власт (в сила от 01 октомври 2012 г.) и в Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (в сила от 15 декември 2012 г.) се създаде механизъм за обезщетяване на гражданите и юридическите лица в случаите на нарушаване на правото им на разглеждане и решаване на делата в разумен срок, който беше оценен като напълно адекватен на изискванията на Конвенцията от Комитета на министрите към Съвета на Европа.

На 28 юни 2013 г. Европейският съд по правата на човека постанови решенията си по допустимост по делата „Вълчева и Абрашев срещу България“ (жалби № 6194/11 и № 34887/11) и „Балъкчиев и други с/у България“ (жалба № 65187/10), които засягат оплакванията относно неразумната продължителност на съдебни производства, както и ефективността на създадени вследствие на двете пилотни решения от 10 май 2011 г. компенсаторни средства за защита. Съдът единодушно обяви жалбите за недопустими поради неизчерпване на новосъздадените вътрешноправни средства за защита.

Съдът посочва, по-конкретно, че, макар и някои аспекти на административните и съдебните производства по ЗСВ и ЗОДОВ да подлежат на уточняване, това е въпрос на тълкуване и практика от страна на българските власти и съдилища. Следователно, на настоящия етап не може да се предполага, че българските власти и съдилища няма да прилагат новите разпоредби по правилен начин. Освен това, наличието на съмнения по отношение на ефективното функциониране на новосъздадени средства за защита не освобождава жалбоподателите от задължението да ги използват.

Съдът прие, че взети заедно, заявления за обезщетение по ЗСВ и иск за вреди по ЗОДОВ могат да се приемат за ефективни вътрешноправни средства за защита по отношение на прекомерната продължителност на производства пред гражданските, наказателните и административните съдилища в България. Следователно, жалбоподателите, съгласно константната практика на Съда по отношение на средства за защита, въведени вследствие на пилотни решения, следва да използват тези нови средства за защита.

От 1 април 2013 г. до 30 юни 2013 г. от Инспектората към ВСС в Министерство на правосъдието са **постъпили общо 113 заявления.**

На основание изготвените от ИВСС Констативни протоколи експертите от Дирекция „ППРБЕСПЧ“ са определили заявленията, както следва:

Оставени без разглеждане по същество – 73 броя		
	Получени в МП	Изпратени уведомления до заявителя
- поради липса на окончателен акт по производството съгласно чл. 60а ал. 2 от ЗСВ	11	6
- заявителят не е страна по производството съгласно чл. 60а ал. 2 от ЗСВ	2	1
- поради наличие на заведена пред ЕСПЧ жалба, която е била обявена за недопустима	2	1
- поради неспазване на срока по чл. 60а ал. 4 от ЗСВ	49	42

- тъй като разглежданата преписка няма характер на съдебно или досъдебно производство	7	3
- поради неотстраняване в срок на нередовности в заявлението	2	1

Разгледани по същество – 40 броя				
	Получени в МП	Изпратени предложения или уведомления	Сключени споразумения	Отказ от страна на заявителя да се сключи споразумение в предвидения едномесечен срок
Неоснователни (№ на ИВСС) РС-13-12 РС-13-14 РС-13-40 РС-13-47 РС-13-133 РС-13-155	6 бр	4 бр	-	-
Основателни (№ на ИВСС) РС-12-74 РС-13-2 РС-13-4 РС-13-9 РС-13-20 РС-13-42 РС-13-43 ^{1*} РС-13-45* РС-13-49 РС-13-50 РС-13-54 РС-13-63* РС-13-70 РС-13-77 РС-13-86* РС-13-94 РС-13-104 РС-13-113 РС-13-120 РС-13-130 РС-13-135 РС-13-141	22 бр	8 бр РС-12-74 РС-13-2 РС-13-4 РС-13-9 РС-13-20 РС-13-77 РС-13-104 РС-13-120	3 бр РС-12-74 РС-13-9 РС-13-77	-

^{1*} Подадено на основание § 34 от ПЗР към ЗИД на ЗСВ

Предстои да бъдат разгледани по същество – 12 броя заявления.

Предложените споразумения са в размери от 800 до 10000 лв.

Към 30 юни 2013 г. се очакват отговорите на заявителите по две направени предложения за сключване на споразумения (по заявления с № на ИВСС РС-13-20 и РС-13-120). Изрично е прието предложението за сключване на споразумение по заявление № РС-13-4. Споразумението по него, както и по останалите основателни заявления, получени в разглеждания период, ще бъдат включени в доклада за следващото тримесечие.

Сключени са три споразумения по заявления, получени в МП в периода 01 април 2013 – 30 юни 2013 г. (по заявления с № на ИВСС РС-12-74, РС-13-9 и РС-13-77).

В същия период е приключила и процедурата по сключване на още четиринадесет споразумения по заявления, получени в МП до 31 март 2013 г. (по заявления с № на ИВСС РС-12-11, РС-12-21, РС-12-45, РС-12-54, РС-12-61, РС-12-66, РС-12-68, РС-12-69, РС-12-70, РС-12-73, РС-13-01, РС-13-15, РС-13-18 и РС-13-22).

Сключени споразумения:

1. Споразумение по заявление № РС-12-74/07.12.2012 г. беше сключено на 17.05.2013 г. за сума в размер на **3 400 лв.** При извършената от Инспектората към ВСС проверка е установено, че общият срок на движение на гр.д. № 10500/2004 г. по описа на СРС за три съдебни инстанции обхваща период от 8г., 1м. и 18 дни.

2. Споразумение по заявление № РС-13-9/15.01.2013 г. беше сключено на 14.06.2013 г. за сума в размер на **9 000 лв.** При извършената от Инспектората към ВСС проверка е установено, че производството по НОХД № 182/2012 г. по описа на Окръжен съд – Сливен е започнало на 30.06.1998 г., когато е образувано следствено дело № 434/98 г. по описа на Окръжна следствена служба – Сливен, като общият срок на движение на делото е 14 години, 1 месец и 16 дни.

3. Споразумение по заявление № РС-13-77/25.03.2013 г. беше сключено на 14.06.2013 г. за сума в размер на **1 600 лв.** При извършената от Инспектората към ВСС проверка е установено, че общият срок на движение на гр.д. № 2540/2008 г. по описа на РС-Велико Търново за три инстанции е четири години, един месец и девет дни.

4. Споразумение по заявление № РС-12-11/08.10.2012 г. беше сключено на 24.04.2013 г. за сума в размер на **1 600 лв.** При извършената от Инспектората към ВСС проверка е установено, че общият срок на движение на гражданско дело № 3457/2007 г. по описа на Софийски районен съд, 85 – ти състав, приключило с окончателно решение на ОС Монтана, за две инстанции е приблизително 5 години.

5. Споразумение по заявление № РС-12-21/11.10.2012 г. беше сключено на 12.04.2013 г. за сума в размер на **3 500 лв.** Производството по гр. д. № 280/2002 г. по описа на Радомирския районен съд е започнало на 12.07.2002 г. и е приключило с определение на Върховния касационен съд, постановено на 13.07.2012 г. Следователно общата продължителност на производството е приблизително 10 години.

6. Споразумение по заявление № РС-12-45/01.11.2012 г. беше сключено на 08.04.2013 г. за сума в размер на **2 000 лв.** При извършената от Инспектората към ВСС проверка е установено, че общият период на производството по следствено дело № 334/2000 г. по описа на НСлС (пр.пр. № 16164/00 г. по описа на СРП) е 12 години и 27 дни.

7. Споразумение по заявление № РС-12-54/07.11.2012 г. беше сключено на 16.04.2013 г. за сума в размер на 6 200 лв. При извършената от Инспектората към ВСС проверка е установено, че общият срок на движение на НОХД № 690/2009 г. по описа на Районен съд-София за досъдебна фаза и съдебна фаза - първоинстанционно дело и наличие на възвизно обжалване, обхваща период от дванадесет години.

8. Споразумение по заявление № РС-12-61/21.11.2012 г. беше сключено на 26.04.2013 г. за сума в размер на 3 700 лв. При извършената от Инспектората към ВСС проверка е установено, че общият период на производството по административно дело № 486/2004 г. по описа на СГС е 8 години, 8 месеца и 12 дни.

9. Споразумение по заявление № РС-12-66/30.11.2012 г. беше сключено на 14.06.2013 г. за сума в размер на 2 100 лв. На 01.02.2005 г. СРС е образувал НЧХД № 1082/2005 г., НК, 95 с-в. Наказателното производство по делото е протекло на две инстанции и е продължило 7 години, 2 месеца и 15 дни.

10. Споразумение по заявление № РС-12-68/30.11.2012 г. беше сключено на 23.04.2013 г. за сума в размер на 9 200 лв. общо за двамата заявители. При извършената от Инспектората към ВСС проверка е установено, че общият срок на движение на гр. дело № 3275/1996 г. по описа на РС-Пловдив за три инстанции е приблизително шестнадесет години и един месец.

11. Споразумение по заявление № РС-12-69/30.11.2012 г. беше сключено на 28.06.2013 г. за сума в размер на 1 700 лв. Заявлението е подадено в рамките на шестмесечния срок по чл. 60а, ал. 4 от ЗСВ от приключване на наказателното производство на съдебна фаза по НД № 970/2012 г. по описа на Върховен касационен съд, с окончателно решение на ВКС от 16.10.2012г. При извършената от Инспектората към ВСС проверка е установено, че общият срок на движение на делото на досъдебна фаза и разглеждане на три съдебни инстанции, обхваща период от пет години и пет месеца.

12. Споразумение по заявление № РС-12-70/30.11.2012 г. беше сключено на 28.06.2013 г. за сума в размер на 1 700 лв.²

13. Споразумение по заявление № РС-12-73/07.12.2012 г. беше сключено на 14.05.2013 г. за сума в размер на 1 000 лв. При извършената от Инспектората към ВСС проверка е установено, че общият период на производството по гр. дело № 1898/2005 г. по описа на СГС, включващ разглеждането на делото на три инстанции е от 16.06.2005 г. до 07.06.2012 г. т.е. приблизително седем години.

14. Споразумение по заявление № РС-13-1/04.01.2013 г. беше сключено на 12.04.2013 г. за сума в размер на 1 500 лв. Производството по гр. д. № 1932/2004 г. по описа на Варненския районен съд е започнало на 11.10.2004 г. и е приключило на 14.05.2012 г. Общата продължителност на делбеното производство е приблизително 8 години.

15. Споразумение по заявление № РС-13-15/18.01.2013 г. беше сключено на 18.04.2013 г. за сума в размер на 10 000 лв. Заявлението е подадено в рамките на шестмесечния срок по чл. 60а, ал. 4 от ЗСВ от приключване на наказателното производство на съдебна фаза по НОХД № 681/2004 г. по описа на Софийски градски съд, НО, 12 състав, с окончателно решение на САС от 19.07.2012г. При извършената от Инспектората към ВСС проверка е установено, че общият срок на движение на производството по НОХД № 681/2004 г. по описа на Софийски градски съд на досъдебна

² Заявления № РС-12-69/30.11.2012 г. и № РС-12-70/30.11.2012 г. са с еднакъв предмет и съобразно практиката на Европейския съд по правата на човека по отношение на случаите, когато съищците са членове на едно домакинство (например съпрузи), ЕСПЧ ги третира като едно лице и им присъжда обезщетението, което би присъдил на един жалбоподател. Поради това е определено общо обезщетение в размер на 3 400 лв.

фаза и разглеждане на две съдебни инстанции обхваща период от петнадесет години, два месеца и шест дни.

16. Споразумение по заявление № РС-13-18/28.01.2013 г. беше сключено на 27.05.2013 г. **за сума в размер на 2 300 лв.** При извършената от Инспектората към ВСС проверка е установено, че общият период на производството по гр. дело № 3954/2000 г. по описа на Пловдивски районен съд, включващ разглеждането на делото на три инстанции е от 05.07.2000 г. до 26.07.2012 г. т.е. над дванадесет години.

17. Споразумение по заявление № РС-13-22/04.02.2013 г. беше сключено на 18.04.2013 г. **за сума в размер на 10 000 лв.** Заявлението е подадено в рамките на шестмесечния срок по чл. 60а, ал. 4 от ЗСВ от приключване на наказателното производството на съдебна фаза по НОХД № 681/2004 г. по описа на Софийски градски съд, НО, 12 състав, с окончателно решение на ВКС от 14.01.2013г. При извършената от Инспектората към ВСС проверка е установено, че общият срок на движение на делото на досъдебна фаза и разглеждане на три съдебни инстанции обхваща период от петнадесет години, осем месеца и един ден.

**ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ И
МИНИСТЪР НА ПРАВОСЪДИЕТО:**

ЗИНАИДА ЗЛАТАНОВА